

Piotr Lechowski

SPRAWOZDANIE ZE ZJAZDU ABSOLWENTÓW BIN UJ

REPORT OF GRADUATE MEETING 2000

25 marca 2000 r. miał miejsce uroczysty Zjazd Absolwentów Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UJ, zorganizowany z okazji Jubileuszu 25-lecia kierunku w Uniwersytecie Jagiellońskim. Zaproszenie do udziału w spotkaniu przyjęło ponad 200 absolwentów studiów dziennych i zaocznych reprezentujących wszystkie roczniki, które do tej pory ukończyły studia i otrzymały dyplomy magistra bibliotekoznawstwa i informacji naukowej UJ. Szczególnie licznie stawili się absolwenci najstarszych roczników, łącznie z pierwszym, wypromowanym w roku akad. 1977/78. Wychowankowie zjechali z całej Polski, reprezentując różne pokolenia i zawody. Byli wśród nich bibliotekarze i pracownicy informacji naukowej, nauczyciele akademicy, archiwiści, księgarze, wydawcy oraz przedstawiciele wielu innych profesji.

Zjazd, zorganizowany w roku 600-lecia odnowienia Akademii Krakowskiej i oficjalnie włączony w program jego obchodów, miał godną i uroczystą oprawę. Swą obecnością zaszczyliło go blisko 40 pracowników naukowo-dydaktycznych, bibliotekarzy i pracowników informacji, którzy prowadzą bądź prowadzili zajęcia dydaktyczne w Zakładzie / Katedrze / Instytucie BIN w ciągu 25 lat jego istnienia. Główne uroczystości, stanowiące pierwszą część Zjazdu, odbyły się w wypełnionej po brzegi auli Collegium Novum UJ w obecności władz dziekańskich Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ oraz Dyrekcji i Rady Instytutu BIN UJ.

Przy dźwiękach hymnu uniwersyteckiego *Gaude Mater Polonia* uroczyste-go otwarcia Zjazdu dokonał prodziekan Wydziału ZiKS UJ ds. studenckich dr hab. M. du Vall. W zagajeniu powiedział, że świętujące jubileusz 25-lecia bibliotekoznawstwo i informacja naukowa jest najstarszym kierunkiem studiów na najmłodszym wydziale uniwersyteckim, utworzonym przed czterema laty. Na-

stępnie głos zabrał dziekan Wydziału ZiKS UJ prof. dr hab. E. Orzechowski, który przybliżył zebranym strukturę, dokonania i plany kierowanego przez siebie drugą kadencję wydziału. Podkreślił, że do jego dynamicznego rozwoju przyczyniła się w sposób znaczący aktywna i wysoko oceniana działalność naukowo-badawcza i dydaktyczna zespołu pracowników Instytutu BIN. Nowoczesne bibliotekoznawstwo i informacja naukowa ma, w jego opinii, dobre perspektywy rozwoju w ramach nauk o zarządzaniu i komunikacji społecznej. Rozwój ten wspomóc mogą swą wiedzą, doświadczeniem i innowacyjnością także praktycy, bibliotekarze i pracownicy informacji naukowej, absolwenci kierunku.

W imieniu organizatorów i swoim własnym gości powitała dyrektor Instytutu BIN UJ dr hab. Maria Kocójowa. Wyrażając radość z tak liczного przybycia absolwentów kierunku, szczególnie serdecznie przywitała zasłużonych, długoletnich nauczycieli akademickich w Instytucie BIN, na co dzień bibliotekarzy, dokumentalistów i pracowników informacji naukowej wielu instytucji krakowskich, zwłaszcza Biblioteki Jagiellońskiej i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, od lat współpracujących z Instytutem BIN w kształceniu zawodowym studentów. Gromkie oklaski uhonorowały długoletni trud dydaktyczny w Zakładzie / Katedrze / Instytucie BIN UJ mgr Haliny Adamezyk, mgr Danuty Bromowicz, dr Jadwigi Bzinkowskiej, mgr Marii Daszkiewicz, mgr Ireny Gruchały, mgra Piotra Hordyńskiego, mgra Mariana Kęska, mgr Teresy Malik, dr Aliny Misiowej, mgra Jerzego Paśnika, mgr Krystyny Sanetry, mgr Zofii Steczowicz, mgr Teresy Szczerbińskiej, mgr Zofii Wawrykiewicz, mgr Zofii Wcisło, mgr Beaty Zaleskiej i dra Mariana Zwiercana.

Aplauzem przyjęto obecność długoletnich pracowników naukowo-dydaktycznych Instytutu BIN UJ: mgra Augustyna Bialica, dra Janusza Gruchały, dr hab. Marii Kocójowej, dr hab. Wandy Pindlowej, prof. dra hab. Jana Pirożyńskiego, dra Zbigniewa Siatkowskiego, mgra Władysława Szczęcha i prof. dra hab. Jacka Wojciechowskiego. Szczególnie uhonorowano, nieobecna z powodu choroby, dr hab. Krystynę Bednarską-Ruszajową, współorganizatorkę Zjazdu.

Niektórzy z gości występowali w podwójnej roli, zarówno absolwentów, jak i aktualnych bądź byłych nauczycieli akademickich kolejnych roczników studiów BIN UJ, jak dr hab. Wiesław Babik, ks. dr Jan Bednarczyk, mgr Zofia Bunsch-Müller, mgr Sabina Cisek (z d. Arcisz), mgr Wiktor Gawarecki, mgr Magdalena Górecka-Regucka, dr Anna Gruca, mgr Małgorzata Janiak, mgr Małgorzata Jaskowska, mgr Krzysztof Jaśko, dr Barbara Kamińska-Czubałowa, mgr Marek Nahotko, dr Maria Próchnicka (z d. Kowalec), mgr Małgorzata Puch-Nahotko, mgr Monika Rząsa i mgr Małgorzata Stanula-Boroń.

W swym wystąpieniu dr hab. M. Kocójowa nakreśliła pokrótce historię studiów bibliotekoznawczych w Uniwersytecie Jagiellońskim od ich utworzenia do chwili obecnej, z sentymentem wspominając pierwsze roczniki studentów oraz początki działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej w pierwszej siedzibie Zakładu, prywatnym mieszkaniu prof. J. Baumgarta w Bibliotece Jagiellońskiej. Zwróciła zarazem uwagę na skalę zmian, jakie zaszły w obrębie dyscypliny w ostatnim ćwierćwieczu, zwłaszcza w zakresie technologii informacyjnych, oraz wymogi, którym musi sprostać w najbliższej przyszłości zawód bibliotekarza i pracownika informacji naukowej. „Visible librarian”, bibliotekarz dający się zauważyć w społeczeństwie, świadomy swojej roli w tworzeniu społeczeństwa informacyj-

nego to oprócz profesjonalizmu podstawowe cechy absolwenta kierunku. Złożyła zarazem podziękowania za trud włożony w edukację sporego już grona bibliotekarzy i pracowników informacji naukowej wszystkim obecnym i byłym wykładowcom BIN UJ, którzy otrzymali z tej okazji specjalne dyplomy opatrzone stosownymi cytataми. Wspomniała też zmarłych nauczycieli akademickich kierunku prof. dra hab. Jana Baumgarta, prof. dra hab. Wiesława Bieńkowskiego, prof. dra hab. Stanisława Grzeszczuka, prof. dra hab. Zbigniewa Jabłońskiego, doc. dr hab. Małgorzatę Stolzmannową oraz mgr Teresę Smolarczykową, wybitnych uczonych, dydaktyków i bibliotekarzy, na trwale wpisanych w dzieje Instytutu i indywidualne biografie wielu jego wychowanków. Zebrani uczcili ich pamięć minutą ciszy.

Wśród życzeń wszelkiej pomyślności w życiu osobistym i zawodowym skierowanych przez M. Kocójową do grona absolwentów BIN pojawiła się też zachęta do odnowienia przez nich bliższych kontaktów ze swoją uczelnią poprzez podjęcie kolejnych form kształcenia, na przykład studiów podyplomowych lub doktoranckich. Zapowiedziała też wydanie książki jubileuszowej z okazji 25-lecia Instytutu BIN UJ „Biblioteka i informacja w komunikowaniu”, którą otrzymają uczestnicy Zjazdu. Na zakończenie podziękowała współorganizatorom uroczystości ze strony IBIN UJ: dr. Annie Grucy, dr. Piotrowi Lechowskiemu i inż. Irenie Ćwikilewicz, a także studentom IV i V roku studiów dziennych: M. Dykielowi, M. Dziurdzi, A. Gajoch, M. Głowni, M. Imosie, L. Jureczko, J. Mikulskiemu, A. Rokicińskiej, A. Sałosz, B. Sierek, B. Śliz, M. Włodarskiej, S. Woźniak, Ł. Zabdyrowi, J. Zaleskiej, A. Zielińskiej, którzy czynnie włączyli w się w organizację jubileuszowego spotkania swoich starszych koleżanek i kolegów.

Listy gratulacyjne nadesłane z okazji 25-lecia Instytutu BIN UJ oraz Zjazdu Absolwentów odczytała dr hab. W. Pindlowa, wicedyrektor ds. dydaktycznych. Ze wzruszeniem cytowała telegram od Stanisławy Grzeszczukowej, żony zmarłego kilka miesięcy temu kierownika Zakładu / Katedry BIN UJ w latach 1974–1994 prof. S. Grzeszczuka, w którym wyrażając przekonanie, że spełnia wolę męża, życzyła Instytutowi „sukcesów i dalszego wspaniałego rozwoju”. Dr hab. Włodzimierz Próchnicki z Instytutu Filologii Polskiej UJ podkreślił, że dorobek ćwierćwiecza IBIN „[...] jest częścią dokonań Uniwersytetu, a zarazem stanowi sumę pracy i wielu różnorodnych działań naukowych i dydaktycznych całego zespołu”. Krystyna Bednarczykowa, wydawca, współtwórczyni Oficyny Poetów i Malarzy w Londynie złożyła pani dyrektor M. Kocójowej i kierowanemu przez nią zespołowi „pełne wyrazy szacunku i uznania za 25-letnią działalność na rzecz książki”. Życzenia dla Instytutu wraz z gratulacjami, ukłony dla wykładowców oraz serdeczne pozdrowienia dla znajomych z lat studenckich przekazali też absolwenci, m.in. Irena Bil-Jaruzelska z Białegostoku, Halina Czernianin (z d. Erhardt) z Wrocławia, Beata Goclan z Rzeszowa, Anna Gondek z Krakowa, Jan K. Kapera z Wallington z USA, Janina Kubiak ze Skarżyska Kamiennej, Elżbieta Ringer z USA, Małgorzata Sak z Perth w Australii i Tadeusz Trytek z Tarnowa.

Wielką radość ze spotkania, nie raz po wielu latach, ze swoimi nauczycielami akademickimi oraz koleżankami i kolegami ze studiów wyrazili przedstawiciele absolwentów: mgr Lucyna Pyrzowska z Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie, starościna pierwszego, historycznego rocznika studiów dziennych oraz mgr Anna Sokołowska-Gogut, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Ekonomicznej

w Krakowie, absolwentka studiów zaocznych. Z satysfakcją mówiły o solidnym wykształceniu otrzymanym na studiach, z wdzięcznością wyrażały się o swoich wykładowcach, z sentymentem i humorem wspominały lata studenckie.

Pierwszą część Zjazdu uświetnił wykład naukowy, który wygłosili prof. dr hab. Janusza Barta i prof. dr hab. Ryszard Markiewicz z Instytutu Wynałazczości i Ochrony Własności Intelektualnej UJ, członkowie Rady Instytutu BIN UJ. W atrakcyjnej formie dwugłosu omówili temat „Informacja a prawo”, koncentrując się na zagadnieniach prawa autorskiego, a w szczególności najbardziej dyskutowanych w tej chwili kwestiach ochrony prawnej baz danych, swobody reprografii oraz ochrony systemów zabezpieczających dostęp do informacji. W konkluzji stwierdzili, że postęp techniczny w coraz większym stopniu faworyzuje użytkownika informacji, a nie jej twórcę. Nieuchronną konsekwencją takiego stanu rzeczy będzie rozszerzanie się postanowień prawa autorskiego, ograniczenie swobodnego dostępu do informacji oraz uczynienie go znacznie droższym niż obecnie. W tym kontekście postulowali zmianę dotychczasowej, tradycyjnej roli biblioteki, z instytucji wyłącznie pośredniczącej w udostępnianiu informacji na instytucję również produkującą, wytwarzającą zbiory informacji.

Wszyscy goście otrzymali pamiątkowe dyplomy uczestnictwa w Zjeździe oraz zestaw materiałów informacyjnych o Instytucie BIN UJ, jego strukturze, zespole pracowników, rodzajach i programach studiów oraz publikacjach w ramach dwóch macierzystych serii wydawniczych. Obdarowani zostali też numerami czasopisma uczelnianego *Alma Mater*, książkami z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej wydanymi przez Wydawnictwo UJ i Oddział Krakowski Polskiego Towarzystwa Bibliologicznego oraz materiałami promocyjnymi związanymi z rocznicą 600-lecia odnowienia Akademii Krakowskiej. Uroczystości towarzyszyła wystawa publikacji pracowników naukowych Instytutu BIN UJ oraz serii wydawnictw zbiorowych pod redakcją M. Kocójowej, przygotowana przez studentów.

Druga część Zjazdu, o charakterze spotkania towarzyskiego, połączonego z poczęstunkiem, odbyła się w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie przy ul. Rajskiej 1. Gości powitał dyrektor Biblioteki, prof. dr hab. Jacek Wojciechowski, kierownik Katedry Bibliotekarstwa w Instytucie BIN UJ. Ze wzruszeniem, że wszyscy razem jeszcze raz mogą się spotkać, wzniósł toast za pomyślność w życiu osobistym i zawodowym absolwentów BIN UJ oraz ich nauczycieli akademickich. Z żalem wspominał tych, którzy odeszli na zawsze. Wyraził opinię, że największym kapitałem polskiego bibliotekarstwa jest zespół dobrze wykształconych, profesjonalnie przygotowanych do zawodu bibliotekarzy i pracowników informacji naukowej, rekrutujących się głównie spośród absolwentów studiów BIN. To oni zmieniają dziś rzeczywistość i wizerunek bibliotekarstwa, to na nich ciąży obowiązek przejęcia dorobku poprzedników i sprostanie wymagań przyszłości.

Bardzo miły i oryginalny prezent w imieniu absolwentów pierwszego rocznika studiów dziennych złożył na ręce pani dyrektor M. Kocójowej Wojciech Różycki. Był to rysunek wykonany przez Andrzeja Piskorza podczas jednego z wykładów w 1974 r., przedstawiający rezolutną dziewczynkę z długimi warkoczami, z książką w ręku, symbolizującą nowo powstały Zakład Bibliotekoznawstwa UJ. Rysunek został opracowany komputerowo w 2000 r. i opatrzony dedykacją: „W 25 rocznicę utworzenia studiów bibliotekoznawczych w Uniwersytecie Jagiellońskim

Szacownemu Gronu Profesorów z wyrazami wdzięczności i pamięci. Absolwenci pierwszego rocznika 1978”.

Swoim wykładowcom, którzy „uprzejmi byli być wówczas jeszcze magistrami” podziękował publicznie także Stanisław Neugebauer, studiujący w latach 1974–1978. Z satysfakcją podkreślił, że pomimo profesji odległej od ukończonego kierunku studiów, wiedza, którą nabył, okazała się bardzo przydatna i stanowiła dobrą podstawę do przyswojenia nowych umiejętności.

Zachęteni przez gospodarza, dyrektora Wojciechowskiego, słowami „czujcie się jak u siebie w domu” uczestnicy Zjazdu do późnych godzin wieczornych, w całkowicie swobodnej atmosferze, toczyli rozmowy i dyskusje towarzyskie. Ze wzruszeniem i sentymentem wspominali wspólnie przeżyte lata, trudy nauki i uroki życia studenckiego. Przypominali się swoim wykładowcom, dziękowali im za cierpliwość i wyrozumiałość, wspominali sesje egzaminacyjne, odnawiali przerwane kontakty osobiste. Dzielili się też doświadczeniami i osiągnięciami zawodowymi, satysfakcją z przeobrażeń, jakim uległ zawód bibliotekarza, świadomością wyzwań, jakim musi jeszcze sprostać.

Dzięki uprzejmości dyrekcji Biblioteki oraz pomocy ze strony zespołu pracowników działu szkoleń i promocji pod kierownictwem mgr T. Szczerbińskiej spotkanie odbyło się w pięknie urządzonych salach bibliotecznych na II piętrze, a goście mieli do dyspozycji gorące i zimne dania, wina, napoje, torty, owoce itd. Mogli też zapoznać się z posterami na temat historii i działalności naukowo-badawczej Instytutu BIN UJ, przygotowanymi przez studentów III roku pod opieką mgr D. Bromowicz.

Na Zjeździe spotkało się kilka pokoleń ludzi, którzy w okresie minionych 25 lat ukończyli studia w Uniwersytecie Jagiellońskim i otrzymali cenione w zawodzie dyplomy magistra bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Pomimo znacznej nieraz różnicy wieku, różnych dróg życiowych i doświadczeń zawodowych wszystkich złączył sentyment do ukończonej uczelni, satysfakcja z dokonanego wyboru, przekonanie, że wiedza, którą nabyli na studiach stanowiła dobrą podstawę do życiowego startu i przyczyniła się do ich rozwoju intelektualnego i zawodowego. Swą, tak liczną obecnością na Zjeździe godnie uczcili „srebrny” jubileusz swojego kierunku. To do nich skierowała poniższe słowa K. Bednarska-Ruszajowa: „Byliście i jesteście naszą dumą inadzieją. Wspominajcie nas serdecznie, bo w każdym z Was jest częśćka nas samych”.